

Forsideark Eilert Sundt-oppgave

Elever: Andrea Torsås, Frida Sletten & Ida Fossheim

Tittel på oppgaven: Holdninger til tidligere innsatte i leie- og arbeidsmarkedet

Veileder: Jonas Rosenvold

Skole: Kristiansand Katedralskole Gimle

Klasse: 2SOSD sosiolog og sosialantropologi

Holdninger til tidligere innsatte i leie-og arbeidsmarkedet

(Foto: Silje Pileberg/Politihøgskolen)

Av: Andrea Torsås, Frida Sletten & Ida Fossheim

Skole: Kristiansand Katedralskole Gimle

Klasse: 2SOSD sosiologi og sosialantropologi

Veileder: Jonas Rosenvold

Innhold:

1.0 Innledning og bakgrunn for forskningsprosjektet.....	4
2.0 Teori og tidligere forskning.....	4
3.0 Problemstilling og hypotese.....	5
3.1 Begrunnelse for hypotese.....	6
4.0 Metode.....	6
4.1 Innhenting av data.....	6
4.2 Informanter.....	6
4.3 Feilkilder.....	7
4.4 Etske utfordringer.....	7
5.0 Analyse og diskusjon av data.....	7
5.1 Resultater over holdninger til ansettelse.....	8
5.2 Resultater over holdninger til utleie.....	11
6.0 Sammendrag av tabell om ansatte.....	13
7.0 Sammendrag av tabell om utleie.....	13
8.0 Analyse og drøftning av resultatet.....	14
9.0 Avslutning og konklusjon.....	15
9.1 Erfaring og lærdom.....	16
10.0 Litteraturliste.....	17

1.0 Innledning og bakgrunn for forskningsprosjektet

Vi bestemte oss tidlig for at temaet skulle handle om noe innenfor kriminalitet og folks holdninger. Vi begynte å samle inn informasjon om kriminalitet gjennom artikler og dokumentarer. Det interessante i denne prosessen var, at flere av kildene var motstridende. På den ene siden fant vi informasjon om at tidligere innsatte synes det var vanskelig å få jobb og leie bolig. Samtidig fant vi informasjon som tilsa at folk generelt var relativt positive til å ansette og leie ut til mennesker som tidligere var dømt for kriminalitet. De motstridende funnene i våre kilder vekket vår nysgjerrighet, og vi bestemte oss for å forske videre på dette.

2.0 Teori og tidligere forskning

Kriminalitet er brudd på lover som har straffebestemmelse. En forskningsrapport utført av SSB (Skardhamar & Telle, 2009, s.1) viser til, at innsatte som hadde jobb da de ble løslatt fra fengselet, sjeldent havnet bak murene igjen. I tillegg viste forskningen at en fjerdedel av dem som slapp ut av fengsel i 2003 var sysselsatt, "personer som utførte inntektsgivende arbeid i minst en times varighet i referanseuka/-dagen", ved løslatelsen. Det var få personer som påbegynte eller ble uføretrygdet. Omtrent en fjerdedel av alle løslatte havnet tilbake bak fengselsmurene igjen innen utgangen av 2006.

I artikkelen "Den farlige løslatelsen", gjort av nrk i 2018, blir man bevisst på betydningen av et sted å bo etter løslatelse. Artikkelen viser til, at et sted å bo kan for mange være vippepunktet som avgjør om de havner bak murene igjen. En tidligere innsatt sier selv "Det er jo ingen som vil ha deg." (Riiser & Håker, 2018) "Den farlige løslatelsen" kan sees i sammenheng med stempingsteorien. Stempingsteorien går ut på at når et individ blir "stemplet" av samfunnet som avviker, kan det bli en "selvoppfyllende profeti". "Stemplende" individer kan deretter bli sosialt utestengt, og miste mulighetene til å forsørge seg eller bli verdsatt. Dette kan føre til lovbrudd fortsetter. Folks reaksjoner avgjør om individer betraktes som avvikere eller ikke. Det kan for eksempel dreie seg om utseende og hvordan du går kledd. Hvem som blir stemplet som avviker varierer over tid og personer som får avviker stemplet risikerer å bli utestengt. De som har fått en dom og har sonet ferdig, kan for eksempel ha vanskeligheter med å komme inn i jobbmarkedet, de er

stemplet som kriminelle. Hvor villig ville du vært til å ansette en tidligere innsatt. (Westersjø, Kval, Andreassen & Henningsen, 2012, s.110).

Flere forskningsrapporter og artikler viser til betydningen av å komme seg i arbeid og å ha et sted å bo, for å unngå gjentakende kriminalitet. Dersom dette skal være mulig for tidligere straffedømte, er en avhengig av at personer vil ansette og leie ut til mennesker som tidligere er dømt for kriminelle handlinger. Forskningsrapporten "straffedømt og arbeidstaker" problematiserer spriket mellom forskning som viser at, tre av fire sjefer er positive til å ansette tidligere straffedømte, samtidig som få mennesker får arbeid når de er ferdig med soning. I praksis blir derfor resultatet "rørende festtaler"(Østlie, 2013, s.1).

Med tanke på hvilke avgjørende betydning tilgang på bolig og arbeid kan ha for å forebygge kriminalitet, er det relevant å se nærmere på folks holdninger knyttet til det å ansette og leie ut til mennesker med kriminell bakgrunn. Basert på alle forskningsrapportene, artikkelene og stempingsteorien tilsier dette at det er viktig å undersøke nærmere folks holdninger til tidligere kriminelle.

3.0 Problemstilling og hypotese

Ut i fra bakgrunnsinformasjonen har vi formulert følgende problemstilling:

Hvilke holdninger har boligutleiery og arbeidsgivere til straffedømte?

Når vi startet dette prosjektet hadde vi allerede noen tanker om hvilke holdninger vi trodde dominerte på arbeids og leiemarkedet. Vi kom fram til følgende hypoteser:

1. En er mer villig til å ansette/leie ut til personer som har begått mildere lovbrudd, som å kjøre over fartsgrensen, enn de som har sonet for grovere forbrytelser.
2. En vil være mer skeptisk til å leie ut til en tidligere kriminell enn til å ansette en tidligere kriminell.

3.1 Begrunnelse av hypotese

Begrunnelse for hypotese 1: Vi tenker at alvorlighetsgraden av den kriminelle handlingen påvirker menneskers skepsis til å ansette eller leie ut til personer som har begått den kriminelle handlingen.

Begrunnelse for hypotese 2: Vi tenker at mennesker er mer skeptisk til å ha tidligere innsatte boende i samme hus som seg selv og familien, enn til å arbeide sammen med dem på en mer formell arena i en begrenset tid av døgnet.

4.0 Metode:

Vi var ute etter holdninger til tidligere kriminelle i arbeids og- leiemarkedet, og målgruppen vår var derfor utleiende og arbeidsgivere. Etersom vår målgruppe var spesifikk, valgte vi kvalitative intervjuer.

4.1 Innhenting av data

I dette forskningsprosjektet ønsker vi å finne ut mer rundt holdningene til tidligere kriminelle, i leie og arbeidsmarkedet. For å kunne få et realistisk resultat trenger vi tankene, erfaringene, følelsene og meningene fra aktuelle informanter. Vi brukte en kvalitativ tilnærming med intervju som datainnsamlingsmetode. Kvalitativ metode brukes gjerne for å undersøke og beskrive, menneskers opplevelser og erfaringer. Vi brukte kvalitative intervjuer fordi vi ønsket å få et dypere innblikk i holdningene til informantene. Kvalitative studier inkluderer ofte få enheter, av og til kun én enhet. Enhetene kan være individer, lokalsamfunn, stater eller organisasjoner. Noe som betyr, at studiene baserer seg på mye data per enhet.(Grønmo, 2020, s.1). Enhetene våres i denne oppgaven er individer.

4.2 Informanter

Da vi skulle velge potensielle informanter, var det viktig for oss at informantene fylte rollen som leietaker eller arbeidsgiver. I tillegg var et av kriteriene, at informantene hadde en viss mengde erfaring med å ansette/leie ut, da vi tenkte dette ville gi mer reelle svar. Vi endte opp med å gjennomføre åtte intervjuer med forskjellige personer. Informantene som utfyller rollen leietaker, leier ut privat hybelleilighet i egen bolig. Samtlige informanter ansetter folk jevnlig og har lang erfaring med ansettelse. For å oppnå en større ærlighet valgte vi å anonymisere informantene.

4.3 Feilkilder

Ulempen med den kvalitative metoden er at den er tidkrevende, og en får derfor ofte en mindre mengde personer som deltar. Ved å bruke den kvalitative metoden fikk vi et dypere innblikk i holdningene til informantene framfor flere overfladiske svar. Vi kan ikke beregne at de resultatene som er fremkommet fra våre informanter er representative for hele befolkningen, eller alle arbeidsgivere og utleiere. En annen faktor som kan bidra til feilkilde, er at vi stiller informantene hypotetiske spørsmål. Informantene må sette seg inn i en tenkt situasjon. Dersom situasjonen hadde vært reell kan det være at utfallet hadde vært blitt annerledes. En feilkilde som påvirker resultatet er at de informantene som leier ut, kun leier ut hybelleilighet i eget hus. Sett i perspektiv av en profesjonell utleier som leier ut flere leiligheter utenfor egen bolig.

4.4 Etiske utfordringer:

Når en lager en slik forskningsoppgave følger det med noen etiske dilemmaer som vi må ta hensyn til. Spørsmålene vi stilte dem var verdiladet, det kan føre til uærlige svar. Grunnet at man ønsker å framstille seg bedre og mer åpen enn det man er. For å unngå dette var undersøkelsen frivillig og informerte informantene på forhånd. Det viktig for oss at informantene var helt anonymisert. I tillegg var det viktig at det ikke skulle være mulig å spore informantene tilbake i materialet. Med dette som grunnlag slettet vi lydopptakene fra intervjuene da vi hadde transkribert dem og valgte ut de delene som svarte på problemstillingen.

5.0 Analyse og diskusjon av data:

Vi bruker slike skjemaer for å kunne sammenligne og analysere informasjonen på best mulig måte. Vi bestemte oss for å ha tre ulike caser som beskrev forskjellige lovbrudd med ulik alvorlighetsgrad. Vi har valgt å presentere informasjonen i oppsummerende skjemaer for å gi en tydelig oversikt. Vi må være oppmerksom på at dette i seg selv er en feilkilde, da vi har sortert informasjonen tross at vi har prøvd å gjøre utvalget så nøytralt som mulig.

Case 1	Case 2	Case 3
<p><i>Forestill deg:</i> Arne har sendt inn en søknad om å få bo i hybelleiligheten i huset ditt/arbeide hos deg. Han beskriver seg selv som en ordentlig, tillitsfull og snill person. Arne har tidligere sittet i fengsel og sonet en straff 2,5 måneder for brudd på fartsgrense der han kjørte 85 i 40 sone. Dette er nå 2 år siden, og siden det har han vært lovlydig.</p>	<p><i>Forestill deg:</i> Eivind har sendt en søknad om å få bo i hybelleiligheten i huset ditt/arbeide hos deg. Han beskriver seg selv som ærlig, omsorgsfull og punktlig. Eivind har tidligere sittet i fengsel og sonet en straff i 11 måneder. Han sitter inne for 3 voldssaker i beruset tilstand. Dette er nå 2 år siden, og har siden ingen flere lovbrudd.</p>	<p><i>Forestill deg:</i> Mathias har sendt en søknad om å få bo i hybelleiligheten i huset ditt/arbeide hos deg. Han beskriver seg selv som en morsom, troverdig og samarbeidsvillig mann. Han har tidligere sonet en fengselsstraff på 24 måneder. Han satt inne for overgrep mot en 8 år gammel jente. Dette er nå ti år siden og han har ingen lovbrudd siden.</p>

5.1 Resultater over holdninger til ansettelse

	Generell vurdering	Særlige hensyn	Ville ansatt Ja/Nei/vurderer	Sitat
Case nr. 1				
Informant A (Familieterapeut)	<ul style="list-style-type: none"> - Dersom vedkommende er ærlig om sin kriminelle fortid og innrømmer det selv vil dette utgjort en forskjell. - Straffen ville ikke avgjort om hun hadde ansatt eller ikke. - Det handler mer om inntrykket i møte med personen. - Referanser spiller en viktig rolle. 		Ja	<p>“Var dette en ung eller gammel Arne?”</p> <p>“Jeg tenker ikke at en fartsbot gjengir om du er en god ansatt eller ikke.”</p>
Informant B (Revisor)	<ul style="list-style-type: none"> - Litt skeptisk - Åpenhet og ærlig er avgjørende. Forteller han det selv eller fant 		Vurderes	“Det er fort gjort å kjøre litt for fort.”

	<p>var det arbeidsgiveren som selv fant det ut?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Referanser er viktig. 			
Informant C (Kokk, restaurant og hotell)	<ul style="list-style-type: none"> - Straffen han har sonet har ingen betydning for ansettelse. - Fartsovertredelse kan skje oss alle -Gode referanser vil være positivt. 		Ja	<p>"Helt uproblematisk, ikke noe problem"</p> <p>"Grunnen til at han fikk en så lang straff var jo fordi han kjørte så for i en lav sone, som selvfølgelig ikke er bra, men det betyr ikke at han gjør en dårlig jobb."</p>
Informant D (Enhetsleder sykehus)	<ul style="list-style-type: none"> - Ønsker helst at personen selv hadde vært ærlig om situasjonen, tidligere straff og bakgrunn. - Men på den andre siden kan alle kan gjøre feil. - Referanser er avgjørende. 		Ja	"Han er kvalifisert."
Case nr. 2				
Informant A (Familieterapeut)	<ul style="list-style-type: none"> - Hvilke arbeidsoppgaver som vedkommende skal ha må vurderes. - Vedkommende må utdype litt mer om hendelsen. Hva skjedde? - Vedkommendes åpenhet og ærlighet omkring fortiden spiller en stor rolle. - Referanser vil ha en stor betydning - Streng oppfølging og evaluering. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skeptisk til ansettelse i denne jobben med tanke på kombinasjon av fortid med vold og en jobb med sårbare barn og unge. 	Vurderes	
Informant B (Revisor)	<ul style="list-style-type: none"> - Frykt for gjentakelse, basert på dommen. - Føler et ansvar ovenfor de andre ansatte. Ønsker ikke å miste tillit fra de andre på jobben. 		Nei	"Jeg kan se for meg at om han blir stresset eller presset kan det gjenta seg"

Informant C (Kokk, restaurant og hotell)	<ul style="list-style-type: none"> - Tidligere bakgrunn står ikke i veien for ansettelse. - Oppfølgingen hadde vært tydelig, og sjansene hadde vært korte. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tilgang på alkohol er relativ stor i bransjen og dermed vile vedkommne vurderes nøyere 	Ja	"Han hadde fått kortere sjanser".
Informant D (Enhetsleder sykehus)	<ul style="list-style-type: none"> - Svært skeptisk til å ansette vedkommende. - Referanser har stor betydning for ansettelsen. - Åpenhet og fra personen selv, vil spille en stor rolle for ansettelsen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Viser mangel på kontroll "passer seg ikke inn på sykehus." - Strider med grunnverdiene og viktige kvalifikasjoner innenfor dette yrke. 	Nei	<p>"I vårt yrke handler vold om en eller annen form for mangel på kontroll av følelser og sinne."</p> <p>"Jeg kunne godt sjekka opp i noen referanser vist han hadde det."</p>
Case nr. 3				
Informant (Familieterapeut)	<ul style="list-style-type: none"> - Alderen til vedkommende når lovbruddet ble begått er avgjørende. - Referanser er viktig. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jobben inkluderer barn og unge, derfor ikke mulighet. 	Nei	<p>"Jeg hadde hengt meg opp i hvor gammel Mathias var."</p> <p>"Var Mathias 14 eller en eldre mann da han begikk overgrepet?"</p>
Informant B (Revisor)	<ul style="list-style-type: none"> - Ikke aktuelt - Personlige problemer med å godta det vedkommende har gjort. 		Nei	<p>"Jeg ansetter ikke bare for meg selv, det handler om totalpakka."</p> <p>"Vi jobber med regnskap, så i vårt tilfelle ville økonomisk kriminalitet vært enda verre."</p> <p>"Jeg skjønner at tidligere innsatte sliter med å komme i jobb, jeg gjør jo det.."</p>
Informant C (Kokk, restaurant og hotell)	<ul style="list-style-type: none"> - Svært skeptisk til ansettelse. - Personlige problemer med å akseptere og godta. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jobben går ut på å forholde seg mye til barn og unge. Dette vil muligens bli en utfordring. 	Vurderes opp mot nei	<p>"Jeg personlig hadde ikke klart å legge det vekk, det at han har vært stygg mot andre bryr jeg meg veldig mye om."</p> <p>"Det er ikke grunn nok til å ikke ansette, men jeg hadde vært betenkelig."</p>

				“Jeg synes det han har gjort som person er veldig forkastelig, så det kunne vært vanskelig å hatt et godt forhold til han.”
Informant D (Enhetsleder sykehus)	<ul style="list-style-type: none"> - Syntes dette var litt utfordrende å godta. - Ville vært svært skeptisk. 		Nei	“Sunne og friske holdninger på det område der er viktig, og det passer ikke med hva han har gjort”

5.2 Resultater over utleie

	Generell vurdering	Ville leid ut Ja/Nei/Vurderes	Kommentar
Case 1			
Informant A	<ul style="list-style-type: none"> - Et godt førsteinntrykk og gode referanser vil være viktig. - Dersom personen har en fast inntekt, vil det være viktigere enn den tidligere dommen. - Dersom personen har planer om å bo der en stund vil dette gjøre det lettere å si ja til å leie ut. 	Ja	“Tenker at en dom om fartsøvertredelse kan skje hvem som helst og bør ikke holdes mot han”
Informant B	<ul style="list-style-type: none"> - Fast inntekt er viktig. 	Ja	“Livsstilen til personen påvirker jo avgjørelsen, tenker jeg”
Informant C	<ul style="list-style-type: none"> - Gode referanser og en fast inntekt er det som betyr noe. 	Ja	“Han må jo ikke akkurat holde noen fartsgrense i leiligheten.”
Informant D	<ul style="list-style-type: none"> - Har ingen problemer med å se vekk ifra fartsøvertredelse. 	Ja	“Ikke tenkt noe på det, ikke vært usikker på å leie ut til han.”
Case 2			
Informant A	<ul style="list-style-type: none"> - Ikke aktuelt, på grunn av 	Nei	“Ville dessverre tenkt at personen som

	frykt for gjentakelse.		er dømt for vold kunne ty til vold igjen.
Informant B	<ul style="list-style-type: none"> - Referanser er viktig. - Ønsker en person som klarer å holde det ryddig i leiligheten. - Er litt skeptisk med tanke på å leie ut til en person med fortid når det kommer til rus grunnet dårlig erfaring med dette på forhånd. 	Nei	“Vold er ikke innafor, dette vil jeg se på som mangel på kontroll på følelser.”
Informant C	<ul style="list-style-type: none"> - Ville sjekket opp med tidligere referanser. 	Nei	<p>“Jeg er redd for å leie ut til folk med fortid med rus innblandet på grunn av tidligere erfaring.”</p> <p>“Tidligere har jeg lagt merke til en sammenheng mellom bruk av rus og det å ikke klare å ta vare på leiligheten, dette gjør meg mer skeptisk.”</p>
Informant D	<ul style="list-style-type: none"> - Ville vurdert ut fra hvem andre som bor i huset og i nabolaget. - Ærlighet rundt temaet og tidligere referanser ville vært viktig. - Ville vurdert kontrakt med en prøveperiode. 	Vurderes	<p>“Dersom personen selv hadde fortalt med om den tidligere dommen, ville det i hvert fall være svært positivt.”</p> <p>“Jeg er litt skeptisk. Lurer litt på om det ville vært forsvarlig av meg med tanke på barn i nabolaget.”</p>
Case 3			
Informant A	<ul style="list-style-type: none"> - Ikke aktuelt - Frykt for gjentakelse 	Nei	“Jeg ville ikke klart tanken på at han muligens kunne forgrepet seg på noen i min familie og mitt nabolag og at dette kunne vært unngått dersom jeg ikke hadde valgt å leie ut til han.”
Informant B	<ul style="list-style-type: none"> - Ikke aktuelt 	Nei	“Frykten for at dette kunne skjedd igjen med en i min familie eller nabolag blir for sterk.”
Informant C	<ul style="list-style-type: none"> - Skeptisk med tanke på barn i nabolaget. - Viktig å treffes og få et godt inntrykk i tillegg til gode referanser. - Ærlighet og åpenhet spiller en stor rolle. 	Vurderes opp mot nei	“Jeg mener at det er mindre relevant med tanke på utleie. Jeg ville vært mer bekymret for en med fortid med rus.”

Informant D	<ul style="list-style-type: none"> - Barn i huset eller i nabolag gjør det lite aktuelt - Ærlighet spiller en stor rolle 	Vurderes opp mot nei	"Det er avgjørende hvem som bor i huset og i nabolaget, og der er egentlig svaret."
--------------------	--	----------------------	---

6.0 Sammendrag av tabell om ansettelse

Case 1: En gjentakende faktor er at referanser spiller en viktig rolle. tre av fire sier seg positive til å ansatte, mens en av fire er mer skeptiske, men ville vurdert ansettelse. Flertallet påpeker at åpenhet og ærlighet fra den aktuelle søkeren spiller en avgjørende rolle.

Case 2: En av fire påpeker at det avhenger arbeidsoppgavene på jobben, dette innebærer også yrket. To av fire påpeker at åpenhet og ærlighet spiller en stor rolle og at referansene har en avgjørende betydning. En av de fire informantene mener at tidligere bakgrunn ikke står i veien for ansettelse. Summen av dette tilsvarer at 3 av fire sier seg skeptiske til ansettelse mens en sier klart nei uten en særlig begrunnelse.

Case 3: en av de fire informantene sier at det ikke vil være aktuelt med ansettelse, to av dem stiller seg svært skeptisk mens en av dem sier at referanser vil være mest avgjørende.

7.0 sammendrag av tabell om utleie

Case 1: Alle de fire informantene stiller seg svært positive til utleie. Flere av informantene påpeker at dette er en menneskelig feil og at dette ikke definerer deg som person.

Case 2: Tre av fire informanter sier seg negativ til utleie, den siste av informantene vurderer søkeren. Informantene føler et ansvar overfor mennesker i nabolaget og eget hus hvis en lignende situasjon skulle oppstå igjen.

Case 3: Alle informantene var negative til søkeren, men to av dem ønsket muligens en grundigere vurdering.

8.0 Analyse og drøfting av resultatene

1. **Hypotese:** En er mer villig til å ansette/leie ut til personer som har begått mildere lovbrudd, som å kjøre over fartsgrensen, enn de som har sonet for grovere forbrytelser.

Denne hypotesen viste seg å stemme. Ifølge vår undersøkelse var alle informantene positive til å leie ut/ansette en som har begått mildere lovbrudd, som case 1. Flere av informantene begrunnet svaret med at dette er en menneskelig feil som kan være lett for mange å begå, og at dette ikke representerer deg som menneske. Vi tolker dette i retning av at flere av informantene kjenner seg igjen i situasjonen å kunne begå en fartsovertredelse i ulik grad.

Flere av informantene var skeptiske til case 2, som handlet om en voldsdomt hvor den kriminelle handlingen var begått i ruset tilstand. Likevel var det flere av informantene som fremdeles ville valgt å vurdere søkeren. En gjennomgående faktor som synes relevant for informantene var hvem som bodde i nærområdet til utleieboligen, eksempelvis mange barn. Det var også viktig for informantene hvilke type jobb det var snakk om, for eksempel om stillingen innebar kontakt med barn. I tillegg nevnte informantene at søkeren hadde fått færre sjanser dersom gjentakelse ble en utfordring. I forhold til informantene sine svar på case 2 ble vi overrasket, vi hadde på forhånd trodd at informantene skulle stille seg mer kritiske til denne problemstillingen. Grunnlaget for at vi ble overrasket kan sees i sammenheng med nevnt forskning og artikkel. Her er blant annet de tidligere nevnte artiklene “den farlige løslatelsen” og “straffedømt og arbeidstaker” relevante.

Ut i fra vår hypotese var svarene fra case 3, som omhandlet overgrep, som forventet. Basert på egne følelser, tanker og personlig ståsted tenkte vi at informantene kom til å stille seg kritiske grunnet alvorligheten i lovbruddet. Flertallet, omtrent alle informantene, stilte seg svært skeptisk til søkeren. Flere av informantene satt fokus på at dette handler mer om personlige følelser til tross for at hendelsen skjedde for en del år siden. Informantene nevnte også at de følte på et ansvar ovenfor andre i huset/nabolaget og kollegaer.

2. Hypotese: En vil være mer skeptisk til å leie ut til en tidligere innsatt enn til å ansette en.

Denne hypotese viste seg å stemme delvis med resultatene. Ser vi på en helhetlig vurdering av svarene kommer det fram at informantene våre er mer skeptisk til å

ansette enn å leie ut når det omhandler mildere lovbrudd, som case 1. Når vi da ser nærmere på svarene fra case 2 og 3 stemmer hypotesen, informantene er mer skeptisk til å leie ut framfor å ansette en tidligere innsatt. Vi tror dette handler om at man ofte er mer nært og føler mer ansvar overfor naboer og de man bor med fremfor kollegaer. Grunnlaget for vår hypotese ble knyttet tidligere nevnte artikkel “Straffedømt og arbeidstaker”, som viste til at tre av fire sjefer sa seg positive til å ansette en tidligere innsatt.

9.0 Avslutning og konklusjon:

I vårt forskningsprosjekt undersøkte vi nærmere holdninger til å ansette/leie ut til tidligere innsatte. Vi hadde to hypoteser, begge har blitt bekreftet i denne undersøkelsen. Vi kom fram til at en er mer villig til å ansette/leie ut til personer som har begått mildere lovbrudd enn de som har sonet for grovere forbrytelser. I tillegg har vi funnet ut at en er mer skeptisk til å ansette enn å leie ut når det gjelder mildere lovbrudd, men når det kommer til grovere lovbrudd er man mer skeptisk til å leie ut enn til å ansette.

Problemstillingen vår omhandlet hvilke holdninger boligutleiere og arbeidsgivere til straffedømte. Våre funn viser til at flertallet kjente seg skeptiske til å ansette/leie ut til tidligere innsatte, men samtidig viste samtlige av informantene forståelse rundt lovbruddene de har begått. Dette synes vi var interessant da dette i noen grad trosset den tidligere nevnte stempelingsteorien som vi hadde trodd skulle spille en større rolle i vurderingen til informantene. En merkbar tendens gjennom intervjuene handlet om hvordan lovbruddet påvirket andre mennesker i den form av å trosse andres grenser. Jo grovere grenseoverskridelse, desto mer skepsis blant informantene. Dette synes vi var et interessant funn da vi fikk et inntrykk av at informantene knyttet sine egne tanker og følelser sterke til casene enn vi hadde trodd.

9.1 Erfaring og lærdom ved å jobbe med prosjektet

Informantenes svar fra intervjuene var delvis forventet, men også overraskende. Dette gjorde arbeidsprosessen spennende, utfordrende og lærerik. Tidlig i prosessen delte vi ut bestemte arbeidsoppgaver til hver enkelt på gruppa, vi lagde også en tydelig plan for timene framover. Det var viktig for oss å følge prosjektplanen. Mye av arbeidet foregikk hjemme, men også en del på skolen. Intervjuene tok noe mer tid

enn forventet. Vi må ta med i vurderingen, at vi ikke kan være sikre på om alle informantene svarte helt ærlig. Det å tilkjenne negative holdninger kan være utfordrende, og informanter kan fremstå bedre enn de er i sine holdninger.

Forskningen kan på denne måten inneholde feilkilder, noe som kan medføre at resultatene får noe lavere reliabilitet.

Arbeidet med dette prosjektet har gitt oss nyttig erfaring og lærdom. Spesielt har vi erfart hvor viktig og avgjørende det er med en tydelig og konkret prosjektplan, og en god arbeids struktur. Vi har også erfart viktigheten av god kommunikasjon og et godt samarbeid.

10.0 Litteraturliste:

1. Bagheri, S., Vegge, H., Wardum, M. & Øynebråten, S. (2018). Prisvinnere Eilert Sundt-prisen: Nr. 2 2018, Veien til rusavhengighet. *Universitetet i Agder*. Hentet fra

<https://www.uia.no/om-ua/fakultet/fakultet-for-samfunnsvitenskap/eilert-sundt-prisen/prisvinnere-eilert-sundt-prisen>

2. Bildekilde: Pileberg, S. Hentet fra:

<https://www.politihogskolen.no/forskning/nyheter-forskning/ikke-alle-rusmisbrukere-i-fengsel-far-det-tilbudet-som-de-har-krav-pa/>

3. Grønmo, S. (2020). Kvalitativ metode. *Store norske leksikon*. Hentet fra:

https://snl.no/kvalitativ_metode

4. Hausken, A., Brochmann, A, & Omar, A. (2020). Prisvinnere Eilert Sundt-prisen: Nr. 2 2020, Ungdommers holdninger til cannabis. *Universitetet i Agder*. Hentet fra

<https://www.uia.no/om-ua/fakultet/fakultet-for-samfunnsvitenskap/eilert-sundt-prisen/prisvinnere-eilert-sundt-prisen>

5. Paulsen, A., Solstad, A. & Johannessen, I. (2020) Prisivinnere Eilert Sundt-prisen: Nr. 3 2020, Forskjeller og fordommer i leiemarkedet. *Universitetet i Agder*. Hentet fra <https://www.uia.no/om-uia/fakultet/fakultet-for-samfunnsvitenskap/eilert-sundt-prisen/prisivinnere-eilert-sundt-prisen>
6. Riiser, B. & Håker, A. (2018). *Den farlige løslatelsen*, hentet fra: <https://www.nrk.no/dokumentar/xl/den-farlige-loslatelsen-1.14187312>
7. Skardhamar, T. & Telle, K. (2009). *Livet etter soning - hindrer arbeid tilbakefall?* Hentet fra: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/livet-etter-soning-hindrer-arbeid-tilbakefall>
8. Westersjø, M., Kval, K.E., Andreassen, O.G. & Henningsen, R. (2012). *Mangfold*. Oslo: Cappelen Damm.
9. Østlie, J.E. (2013). Straffedømt og arbeidssøker. *Frifagbevegelse*. Hentet fra: <https://frifagbevegelse.no/article-6.158.69377.d10f8350b9>